

blev nogen Menighed; men i denne Henseende har jeg ogsaa en ganske anden Anskuelse end den ærede Læser. Jeg tror, at Noget af det, som de Folk, der danne Valgmenigheder, sætte særlig Pris paa, er Menighedslivet, og at de vel vilde sørge for at kunne samles i een Kirke og ikke faae Substjeneste afholdt paa mange forskellige Steder. Det ligger jo desuden ligefrem i Forholdets Natur, at de ikke ret vel kunne forlange, at deres Præst skal holde Substjeneste i 4 forskellige Kirker paa samme Spødag. Jeg tror saaledes, at de Indvendinger, det ærede Medlem fremkom med, egentlig ikke have nogen Bægt.

Moung: Jo, det beror paa det ærede Medlem selv, hvilken Bægt han vil tillægge mine Indvendinger. Jeg vil blot rejsfødiggjøre mine Ytringer om de unge Kandidater. Jeg har ikke yttret nogen Frygt for, at unge Kandidater i Masse skulde løbe ud og danne Valgmenigheder. Jeg tror overhovedet — og det har viist sig navnlig ved denne Sag — at det er overordentlig vanskeligt at bestemme, hvad der vil ske i den nærmeste Fremtid, og hvorledes den almindelige Regel vil blive benyttet. Den kan blive benyttet paa meget forskellige Maader, det have vi Alle oplevet forskellige Exempler paa, og derfor skal man forestille sig forskellige Muligheder, og naar man tror, at de let kunne blive stadelige, skal man tage sig ivare for at give en saadan almindelig Regel. Jeg vil gjerne indrømme det ærede Medlem, at der hører store Offre til at danne en Valgmenighed, og at i Reglen vil denne Jære for, at just de yngste Kandidater skulde kunne hverve sig saadanne Kredse, ikke være meget stor; men jeg vil dog gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at der findes Folk, som ere rede til netop i religiøse Anliggender at gjøre meget betydelige Offre, saaledes at det vel var muligt, at det kunde ske ved en enkelt Mand's Hjælp, naar det var Beskommende om at gjøre at faae en ung Mand „i Kjølen“, som det hedder. Dernæst finder jeg heller ikke, at der er Trang til en saadan Bestemmelse; thi i Reglen vil der af personelle Kapellaner og af ledige Præster være henved 100 at vælge imellem, og det vilde være besynderligt, om ikke Valgmenighederne, i det Mindste de, der i en lang Fremtid kunne dannes, skulde finde et tilstrækkeligt Udvalg af Præster mellem disse Mænd. — Naar det ærede Medlem mente, at Menighedslivet altid vil være stærkt i Valgmenighederne, saa giver jeg ham fuldstændig Ret deri, men der er Intet i Veien for, naar man netop aabner Døren for, at Valgmenighederne kunne forme sig i smaa Grupper, at dette ogsaa sker; og hvad det angaar, at det skulde være umuligt for en Præst at prædike i 4 Kirker paa een Spødag, da er det jo slet ikke umuligt. En Valgmenighedspræst er jo i langt høiere Grad end den Præst afhængig af sin Menigheds Om-

ster, og det vil for en ung Mand slet ikke være uoverkommeligt at prædike i 4 Kirker paa een Dag. Paa enkelte Steder prædikes der jo for Tiden i 3 Kirker. Jeg skal altsaa henholde mig til mit Forrige og fraraade at vedtage Ændringsforslagene.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg kan være ganske enig med det ærede Medlem, der er blandt Forslagsstillerne — jeg tror det 4de for 2den Kreds (Gæstle) — deri, at det i Almindelighed ikke er ønskeligt fra Ministeriets Side alt for tidlig at udtale med Bestemthed at det ikke kan gaa ind paa et eller andet Forslag; men paa den anden Side tror jeg, at det med Høie kan gjøres gjældende, at denne Sag er af en noget eiendommelig Beskaffenhed, at hele denne Lov, hvormed det dreier sig, og hvortil Forslaget knytter sig, er af en ganske eiendommelig Art, og jeg mener derfor, at det var ganske naturligt, at der allerede under denne Sags første Behandling fremkom en Udtalelse fra min Side, som jeg tror allerede maatte vise det høie Thing, at jeg ikke vilde kunne gaa ind paa saadanne Ændringsforslag som dem, der nu her ere stillede. Hensigten med det af mig indbragte Lovforslag er jo nemlig ene og alene den at borttage den provisoriske Karakter af Valgmenighedsloven af 15de Mai 1868 efter Udløbet af den Tidsfrist, som netop udtrykkelig blev foreskrevet i Loven for at fremkalde en bestemt Prøvetid, i hvilken Virkningerne af Loven kunde komme til at vise sig. Nu er det jo aldeles indlysende, at man ved at forandre Indholdet af selve Loven vil svække eller endogsaa aldeles tilintetgjøre Betydningen af den vundne Erfaring. Den Erfaring, der hidtil er indhøjet, har været af den Beskaffenhed, at der ikke for Ministeriet viste sig nogen Betænkelighed ved at andrage paa, at Loven erholdt vedvarende Gyldighed, men den har ingenlunde kunnet høre de Betænkeligheder hos Ministeriet, som maatte knytte sig til en Forandring af Loven, og da navnlig til saadanne Forandringer som dem, der her ere bragte i Forslag, og som netop angaa de Bestemmelser i Loven af 1868, der maa henregnes til de særdeles væsentlige. Jeg kan i saa Henseende henholde mig til, hvad der blev udtalt under Kirkekommissionens Forhandlinger netop om de fælles Forslag; saavidt jeg erindrer, var det med aldeles overveiende Flerhed, at man i Kommissionen modsatte sig disse. Jeg behøver ikke at gaa vidtløftig ind paa Forslagene, da der allerede af det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn (Moung) er fremsat en stor Del af de Bemærkninger, som jeg ellers kunde have fundet Anledning til at fremkomme med; nu kan jeg henholde mig til, hvad der er udtalt af det ærede Medlem. Det er jo vist nok, at de Hovedgrunde, hvorpaa man har villet støtte disse to Forslag — der jo væ-